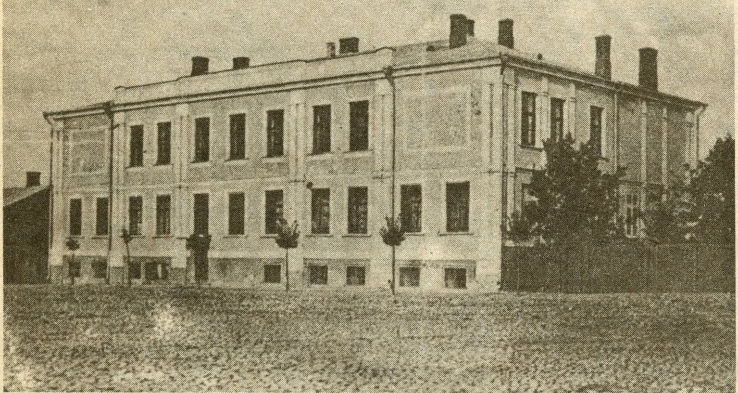

KILDE VÕRU ÕPETAJATE SEMINARIST LÄBI MÄLESTUSTE

8.

Ta sündis 25. oktoobril 1893. a. Rägavere Mõdrikul kul Virumaal. Lõpetas Rakvere linnakooli ja selle juures olnud õpetajate kutsekursused Pärast Võru Õpetajate Seminari sulgemist sai temast Aseri algkooli juhataja ja hiljem Kohtla-Järve kaevanduse algkooli juhataja.

Joh. Käis avastas Rudolf Reimani Räpina gümnaasiumis ja kutsus ta tööle Võru Õpetajate Seminari. R. Reiman oli luulehuvidega. Võru Õpetajate Seminari tööle asudes oli tal ilmunud juba kolm värsikogu. Seminaripäevil lisandus neile veel luuletuskogu «Läbi öö» ja draama «Painaja». R. Reiman oli ka Fr. Tuglase poolt toimetatud kirjandusliku ajakirja «Ilo» kaastöölise.

R. Reiman tutvustas meid kirjanduse ajalooga väga põhjalikult. Käsitleti Fr. R. Kreutzwaldi. Eriti kiindusime Juhan Liivisse. R. Reiman pidas Gustav Suitsu ja Friedebert Tuglast meie kirjanduse radikaalseteks uuendajateks. Eriti põhjalikult käsitles Reiman Fr. Tuglast. Töötasime läbi kogu Tuglase novellide paremiku. Hakkasime mõistma, et kirjanduslikul teosel on alltekst, varjatud sügavused. Meid vaimustas Tuglase stiil.

R. Reiman juhtis seminaris kirjandusringi tööd, kuid ise püüdis ta jääda tagaplaanile. Ringi liikmed pidid esitama referaate ja teoseid analüüsima.

1929. a. sügisel ilmus A. H. Tammsaare «Tõde ja õigus» I osa. Kohe võttis R. Reiman teose kirjandustunnis käsile.

Suurt rõhku pani R. Reiman kirjanditele. Töid hindas ta üsna ulatuslike retsensioonidega, milles olid esile tõstetud head ja vead. Paremaid töid loeti klassis ette. Neid analüüsiti kogu klassi osavõtul.

Alleks Vallneril tuli anda tund harjutuskooli V klassis. A. Vallner räägib sellest nii: «Tunni konspekti koostas suure hoolega. Õnnetuseks polnud ma varem R. Reimani tundi pealt kuulanud. Tund lõppenud, lausus Reiman: «Praktikant rääkis õpilased surnuks. Tund ei tule arvestamisele.» Järgmisel nädalal läksin R. Reimani keeleõpetuse tundi. Suur oli minu hämmastus, kui Reiman kasutas tunnis ainult kolme sõna: vaatleme, mõtleme, kirjutame. Õpilased ise avastasid reeglid, täitsid süvendava harjutuse. Niivõrd käes olid neil iseseisva töö harjumused.»

ERICH RUMM

Erich Rumm oli viiuli-, loodusloo ja aiandusõpetaja Võru Õpetajate Seminaris 1921.—1930. a. Ta sündis 4. augustil 1881. Lõpetanud oli ta Petseri Õpetajate Instituudi, misjärel sai õpetajakoha Habarovski linnas, töötas Kuramaal ja 1910 a. läks E. Rumm Riiga, kus omandas muusikalise hariduse.

Rumm mängis Võru

sümfooniaorkestris I viiulit, ta oli ostnud kuulsat Itaalia meistri Garneri valmistatud viiuli. Nüüd on see viiul Võru Koduloomuuseumis. E. Rumm oli Võru Sümfoonia Muusika Seltsi asutajaliige ja üks selle seltsi esimees.

Jalutuskäikudel armastas Rumm laulda «Ants oli aus saunamees». Oli päris tore, kui kevadel kogu seminaripeere tegi jalutuskäigu Kubijale või Verijärve kaldale. Siis istuti maas, keskel oli Rumm, kes laulis Võrumaa rahvalaulu, «Lätsi küllä» soolo-osa, õpilased aga refrääni.

Rumm arvas, et just aiaharimine on parim viis iseloomu kasvatamiseks. Taimedega ei või riielda, neid ei või sundida ei kasvama ega õitsema. Peab olema kannatlik ja õppima koostööd. Peab õppima sedagi, et ainult andes võib saada.

HERMAN SEIDELBERG (hiljem Silmet)

Herman Seidelberg oli VÕS-i saksa keele õpetaja aastatel 1922—1930. Sündinud 1. novembril 1891. a. Paides. Õppis Paide linnakoolis ja Pärnu gümnaasiumis ning Tallinna endises Nikolai I Gümnaasiumis. Ning lõpetas 1919. aastal Kiievi Ülikooli klassikalise filoloogiateaduskonna. Seejärel oli õpetaja Paide gümnaasiumis ja töötas Tallinna tehnikumis saksa keele õpetajana.

Lühikest aega oli H. Seidelberg seminaris inspektoriks. Et ta õpetas meile saksa keelt, siis panime talle hüüdnimeks saksa muinasjutust kuulnud Hexe (nõid) Kau-Kau. Ühe vahetunni jooksul suutis Seidelberg tõesti nõia kombel läbi joosta mõlemad koolimajad.

Kooliajast muidu pirne kätte ei saanud, kui tuli kaikaga puu okstesse virutada. Nii «projekteerisime» pirne maa-pinnale.

Koolimaja õuepoolse ukse kohal oli aken. Laptuumängu ajal viskasid löögikaika jooksupuult üle öla tagasi. Kaigas lendas aknasse. Kohe oli Hexe Kau-Kau jaol. Vihahoos ütles ta «r» tähte põristades: «Rrebenegu või närrvid, aga korrd peab olema. Mis korrd see on, kui üks karrjub korridorris nagu pörrigus, teine prprojekteerib pirrre, kolmas lõhub akna rruute, neljas pillub korridorris kojamehe mütsi.»

LEENI SIRK

Harjutuskooli õpetaja Leeni Sirk töötas Võru seminaris aastatel 1925—1930. Sündinud oli ta 18. augustil 1894. a. Võrumaal Vana-Roosas. Õppis Võru gümnaasiumis. Õpetaja kutse omandas Valga tütarlaste gümnaasiumis.

Seda kiirete liigutustega väikest inimest sai kõikjale. Päris linna kombel liugles ta koolimajas ringi.

Kevadel sõitsid harjutuskooli õpilased ekskursioonile Lätimaale. Ekskursioonijuhiks oli Leeni Sirk.

(Järgneb)